

PREVENTIE

27 NOV 2018

## Blog: RIVM kritisch over preventieakkoord: wie volgt?

Guus Schrijvers is benieuwd naar de standpunten van de KNMG, Patiëntenfederatie en linkse partijen over het Nationaal Preventieakkoord. Hij hoopt dat ze zich assertief opstellen.

 Bewaren

Het verminderen van overgewicht en alcoholgebruik gaat niet lukken. Want de maatregelen die de regering voorstelt in het preventieakkoord gaan vooral over voorlichting. En die werkt onvoldoende. Wat ontbreekt zijn effectief gebleken interventies zoals terugdringing van verkooppunten van alcohol, verlaging van de btw op groenten en fruit en verhoging van de btw op frisdranken naar het hoogste tarief. Met woorden van deze strekking en met literatuurverwijzingen beoordeelde het RIVM vorige week het akkoord als 'Niet-haalbaar'. Ik prijs het Rijksinstituut dat het achter zijn wetenschappelijke kennis is blijven staan. Ik prijs staatssecretaris Blokhuis dat hij de negatieve toetsing van het RIVM openbaar heeft gemaakt.

## Neoliberale signatuur kabinet-Rutte-3

Het ontbreken van de genoemde overheidsinterventies is te verklaren door de neoliberale signatuur van het kabinet-Rutte-3, dat marktwerking in de zorg en alleen eigen regie van burgers centraal stelt en overheidsmaatregelen direct betutteling noemt. Deze argumentatie houdt in dat instellingen die niet liberaal denken wel de genoemde overheidsinterventies bepleiten. Dat is nog niet duidelijk. De KNMG, Patiëntenfederatie Nederland en de linkse partijen hebben namelijk nog geen standpunten over het akkoord ingenomen. Hieronder enkele suggesties mijnerzijds voor hun standpuntbepaling.

## Standpunt KNMG

Sinds 1850 zijn artsen de grote animator van overheidsinterventies. Het waren de artsen/hygiënist die als eersten pleitten voor de aanleg van riolering en waterleiding. Anno 2018 ligt de vraag voor: gaat de KNMG mee met een preventieakkoord zonder voorstellen tot overheidsingrijpen? Ik hoop op standpunten als: 'Laat ons als artsen niet dweilen met de kraan open, want ongezonde leefstijlen veroorzaken hoge werkdruk.' Of: 'Wij ondersteunen alleen gezondheidsbeleid dat wetenschappelijk is onderbouwd.'

## Preventie hoog op de lijst van Patiëntenfederatie

De Patiëntenfederatie heeft het akkoord evenmin ondertekend. Preventie staat bij deze koepel van patiëntvertegenwoordigers hoog in het vaandel. Zij kan nu scherp op de wind varen. Ik weet een Bijbels spreekwoord als kop voor een persbericht van de Patiëntenfederatie: 'Heden ik, morgen gij.'

## Linkse partijen zitten in een spagaat

Ik ben benieuwd of de PvdA, GroenLinks en SP komen met parlementaire voorstellen over bijvoorbeeld frisdrankbelasting. Zij zitten in een spagaat. Aan de ene kant staat terugdringing van sociaal-economische gezondheidsverschillen al decennia op hun agenda. Welnu, het merendeel van de 35.000 doden per jaar (zo'n 100 per dag) ten gevolge van ongezonde leefstijlen zijn mensen met lage inkomens en lage opleidingen. Aan de andere kant is er het feit dat linkse kiezers ongezonder leven. Mij werd laatst voor de voeten geworpen: 'Als wij de arbeider zijn shag, fricandel en pils afnemen, stemmen ze niet meer op ons.' Mag ik hopen dat langetermijnvisie het wint van kortetermijnopportunisme?

## Beoordeling preventieakkoord

Daarom mijn verzoek: artsen, patiëntvertegenwoordigers en progressieve parlementsleden, graag assertiviteit bij de beoordeling van het preventieakkoord. Ik hoop op aanvullende voorstellen om gezonde voeding btw-vrij en ongezonde levensmiddelen duurder te maken. Dan leveren lage inkomensgroepen geen inkomen in.